

gens sita est ecclesiam, et Sancti Laudi in Constan-
tensi episcopatu cum pertinentiis et libertatibus
suis, vobis ut ad canonicum ordinem redigatis as-
sensu principis, concedimus. Audivimus enim ibi
sæculares irregulariter vivere, ita tamen ut dece-
dentibus sæcularibus præbendæ et eleemosynæ eorum
in usum regularium cedant; obeunte vero prælato,
nullus illi qualibet violentia præponatur, nisi quem
canonici communi assensu secundum Dei timorem
et statuta sedis apostolicæ providerint eligendum.
Si quis igitur hanc nostræ constitutionis paginam
ausu temerario, etc. . .

Datum Viennæ sexto Nonas Martii, anno Domini
1132.

LXXXIX.

*Monasterium Cluniacense qui die dedicationis altaris
majoris adierint, iis pœnitentiæ susceptæ dies
XL remittit.*

(Anno 1132, Mart. 2.)

[Biblioth. Cluniac., p. 1380.]

INNOCENTIUS episcopus, servus servorum Dei,
discreto filio PETRO Cluniacensi abbati, ejusque
successoribus regulariter substituendis in perpetuum.

Liberalitatis laudabile genus est ut qui se beato
Petro, et sanctæ Romanæ Ecclesiæ humili devo-
tione exponunt, majorem familiaritatis prærogati-
vam et digniora beneficia sortiantur. Quam gratum
Deo Cluniacense monasterium famulatum impendat,
et quantum apud homines nitore religionis fulgeat,
Ecclesia Dei novit, et vehementer exultat. Equi-
tatis igitur postulat ratio ut idem locus apostolicæ
dilectionis privilegio gaudeat, et tam in capite quam
in membris libertatem obtineat. Nos siquidem mo-
nasterium ipsum, quod specialiter ad jus beati Petri
et sanctæ Romanæ spectat Ecclesiæ, per nos ipsos
visitavimus, et eodem die, quo revolutis multorum
annorum spatiis prædecessor noster felicitis memoriæ
papa Urbanus ibidem majus altare consecraverat,
cum archiepiscopis et episcopis qui nobiscum con-
venerant, cooperante Spiritus sancti gratia idem
monasterium solemniter dedicavimus. Devotioni
quoque et humilitati fidelium, qui pro amore Dei,
et ipsius loci reverentia in anniversario dedicationis
illuc conveniunt, prospicientes, ipsis quadraginta
dies pœnitentiæ sibi injectæ, de gratia Dei confisi,
beatorum apostolorum Petri et Pauli auctoritate
remisimus. Statuimus etiam ut immunitas ejusdem
cœnobii inviolata et integra futuris temporibus
conservetur. Et si quis infra terminos banni, qui ab
eodem prædecessore nostro circa Cluniacum consti-
tuti sunt, scienter homines capere, vulnerare, vel
res dicti cœnobii violenter auferre præsumperit,
excommunicationis sententia sit innodatus, et tan-
diu excommunicatus maneat quousque ablata resti-
tuat, et Cluniacensibus monachis de illata injuria
congrue satisfaciatur. Ad hoc adjicientes decrevimus
ut quicumque Cluniacenses monachos, vel eorum
socios ceperint, aut ea quæ portaverint, vel con-

duxerint, excommunicationi etiam subiaceant. Si
vero aliqui absque ipsorum monachorum præsentia,
ea quæ ad victum vel vestitum fratrum Cluniacensi
cœnobio Deo servitium pertinent, alicubi depræ-
dati fuerint, nisi infra decem dies ablata restitu-
erint, eos anathemati ipso facto subiacere præcipi-
mus, et in terra eorum divina prohibemus officia
celebrari. Loca quoque in quibus se receperint,
quandiu præsentibus fuerint, a divinis obsequiis, præ-
ter infantium baptisma et morientium pœnitentias,
cessare jubemus, et nullus eorumdem præsumptio-
rum nisi a solo Romano pontifice absolvatur. Porro
quisquis præfatis fratribus ubicunque manentibus,
quælibet alia præter ea quæ superius enumeravi-
mus, violenter abstulerit, nisi infra decem dies
ablata restituerit, excommunicationi subiaceat, nec
absolvatur donec capitale reddat et congrue satis-
faciat. Sane archiepiscopis et episcopis, in quorum
parochiis hoc perpetratum fuerit, auctoritate beati
Petri et nostræ præcipimus ut, postquam clamor ad
aures eorum pervenerit, vel malefactum innotuerit,
præscriptam excommunicationis sententiam, tepi-
ditate seposita, faciant observari.

Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Datum Viennæ per manum Aymerici S. Romanæ
Ecclesiæ diaconi cardinalis et cancellarii, indict.
XI, pontificatus nostri anno III, vi Nonas Martii.

XC.

*Ad Petrum Venerabilem Cluniacensem abbatem. —
Controversia inter Cluniacum et abbat. S. Ægidii
composita.*

(Anno 1132, Mart. 8.)

[Mansi, Concil., XXI, 409.]

INNOCENTIUS episcopus, servus servorum Dei, cha-
rissimo in Christo filio PETRO Clun. abbati, ejusque
successoribus regulariter substituendis, in perpetuum.

Quæ ad pacem spectant Ecclesiæ, libenti animo
statuere volumus, et ut futuris temporibus inviolabili-
ter observentur, attenta diligentia providere. Litem
siquidem et controversiam, tu charissime in Domino
fili Petre abbas, et Cluniacense monasterium, ad-
versus dilectum filium nostrum Petrum abbatem
S. Ægidii et monasterium suum diutius agitasti. Tu
enim de subjectione tibi et prædecessoribus tuis per
apostolicam sedem concessa eos impetebas. Ille vero
antiquam libertatem sui monasterii intendebat. Quæ
tandem in nostra et fratrum nostrorum et episcopo-
rum cardinalium præsentia, apud Beljocum est hoc
ordine terminata. Ut videlicet si, quod absit! reli-
gionis ordo in monasterio S. Ægidii imminutus fue-
rit, ibidem tuo et successorum tuorum præcepto et
consilio reformetur. Si quando vero te vel succes-
sores tuos ad idem monasterium ire contigerit, re-
verenter suscipiamini, et quandiu ibi fueritis, cum
vestris omnibus honeste procuremini. Residendi
quoque in sede ejusdem abbatis, et capitulum re-
gendi, prædicto abbate vel successoribus suis præ-
sentibus, et quæ ibidem corrigenda fuerint, corri-

gendi habeatis liberam facultatem. Verumtamen eodem abbate decedente, vel ad locum alium ipso vel ejus scessoribus transmigrantibus, fratres monasterii S. Egidii eligendi de congregatione sua abbatem absque impedimento habeant libertatem. Ita tamen ut ipsis pro abbate, qui ad aliud transierit monasterium, de nullo alio, præterquam de Cluniacensi monasterio pastorem assumere liceat. Quo nimirum defuncto, vel etiam remoto de congregatione sua, eligendi abbatem, cum prædicto tamen tenore, eandem habeant facultatem. Pro recompensatione quoque fatigationum expensarumque quas nimirum tu vel prædecessores tui pro monasterio S. Egidii pertulisti, idem abbas consensu fratrum suorum, obedientiam quæ Limantium nuncupatur cum pertinentiis suis, tibi et per te Cluniacensi monasterio donavit, et in jus ejus ac in proprietatem in perpetuum transtulit. Quod si quis vos super eadem obedientia molestaverit, præfatus Petrus abbas se ac successores suos secundum justitiam auctores et defensores constituit. Tu vero, dilecte fili Petre abbas, præter ea quæ dicta sunt querimoniam, quam adversus monasterium S. Egidii habebas, habito fratrum tuorum consilio, in perpetuum renuntiasti. Statutum etiam est ut si Cluniacense monasterium super monasterio S. Egidii haberet aliqua privilegia, vel cœnobium S. Egidii super Limantio, utrinque reddantur. Si qua vero existant generalia, nullum in hoc vigorem obtineant. Auctoritate igitur Dei et nostra præcipimus ut prædicta conventio absque illius contradictione irrefragabiliter perperim observetur. Si quis vero prædictæ concordie in hunc nostræ confirmationis [jussu] contraire præsumperit, indignationem beatorum Petri et Pauli ac nostram incurrat, et ab incœpto frustretur.

Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ episc. subsc.
Ego Matthæus Albanensis episc. subscripsi.

Ego Romanus diac. card. S. Mariæ in porticu
Noles subscripsi.

Ego Joannes tit. S. Chrysogoni presb. card. subscripsi.

Ego Gregorius diac. card. SS. Sergii et Bacchi, subscripsi.

Ego Lucas presb. card. tit. SS. Joannis et Pauli, subscripsi.

Ego Otto. diac. card. S. Georgii, subscripsi.

Ego Guido diaconus card. SS. Cosmæ et Damiani, subscripsi.

Datum Valentia per manum Aimerici S. R. E. diaconi card. et cancell., xiii Kal. [leg. Idus] Martii, Incarnat. Dominicæ anno 1132, pontificatus vera domni Innocentii papæ II anno III.

XCI.

Ad archiepiscopos et episcopos omnes. — Privilegia Cluniacensia.

(Anno 1132, Mart. 8.)

[Mansi, Concil., XXI, 403.]

INNOCENTIUS episcopus, servus servorum Dei, venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis, ad

quos litteræ istæ pervenerint, salutem et apostolicam benedictionem.

Liberalitatis laudabile genus est, ut qui se B. Petro et sanctæ Romanæ Ecclesiæ humili devotione exponunt, majorem familiaritatis prærogativam et digniora beneficia sortiantur. Quam gratum Deo Cluniacense monasterium famulatum impendat, et quantum apud homines nitore religionis fulgeat, Ecclesia Dei novit, et vehementer exultat. Equitatis igitur postulat ratio ut idem locus apostolicæ dilectionis privilegio gaudeat, et tam in capite quam in membris libertatem obtineat. Nos siquidem monasterium ipsum, quod specialiter ad jus B. Petri et S. Romanæ spectat Ecclesiæ, per nos ipsos visitavimus. Et eodem die quo revolutis multorum annorum spatiis prædecessor noster felicis memoriæ papa Urbanus ibidem majus altare consecraverat, cum archiepiscopis et episcopis qui nobiscum conveniant, cooperante Spiritus sancti gratia, idem monasterium solemniter dedicavimus. Devotioni quoque et humilitati fidelium, qui pro amore Dei, et ipsius loci reverentia in anniversario dedicationis illuc convenerint, prospicientes, ipsis quadraginta dies pœnitentiæ sibi injectæ, de gratia Dei confisi, B. apostolorum Petri et Pauli auctoritate remisimus. Statuimus etiam ut immunitas ejusdem cœnobii inviolata et integra futuris temporibus conservetur, ut, si quis infra terminos banni qui ab eodem prædecessore nostro circa Cluniacum constituti sunt, scienter hominem capere, vulnerare, vel res ejus auferre præsumperit, excommunicationis sententia percussatur, quousque ablata restituat, et abbati ac monachis de illata injuria congrue satisfaciatur. Ad hæc adjicientes decrevimus ut quicumque Cluniacenses monachos vel eorum socios ceperint, aut ea quæ portaverint vel conduxerint, excommunicationi subjaceant. Si vero aliqui absque ipsorum monachorum præsentia, ea quæ ad victum vel vestitum fratrum in Cluniacensi cœnobio Domino servitium pertinent, alicubi deprædati fuerint, nisi infra quadraginta dies commoniti ablata restituerint, eos anathemati subiacere præcipimus, et in terra eorum divina prohibemus officia celebrari. Loca quoque in quibus se receperint, donec præsentibus fuerint, a divinis obsequiis, præter infantium baptismum et morientium pœnitentias, cessare præcipimus: et nullus eorumdem præsumptorum, præter timorem mortis, nisi a Romano pontifice absolvatur. Porro quisquis præfatis fratribus ubicunque manentibus, quælibet alia, præter ea quæ superius enumeravimus, abstulerit, nisi infra quadraginta dies post nostram commonitionem ablata restituerit, excommunicationi subjaceat, nec absolvatur donec capitale reddat, et congrue satisfaciatur. Quod si hæc perpetrata esse noveritis, aut clamor super hoc ad aures vestras pervenerit, vobis præcipientes mandamus quatenus præfatum animadversionis sententiam per vestras faciat parochias firmiter observari.

Datum Valentia viii Idus Martii.